

U. 6. BERGEN

1611.45

Ms. 1568 I f

37.

15. mars 1943.

Nyhetsene til og med fredag.

Luftkrigen

Luftfartsminister Archibald Sinclair ga onsdag en redegjørelse for luftkrigen mot aksemaktene. Flyangrepet mot Essen den 5. mars er det kraftigste som har vært rettet mot den tyske krigsindustri. Ved Kruppverkene ble 110 punkter rammet av bomber. Elektrisitetsverket fikk en fulltreffer. Av et areal på 1.800 mal er 75% ødelagt. I Wilhelmshafen er 470 punkter rammet av bomber, i Karlsruhe 1.530 punkter, i Köln 2.400 punkter. Siden januar har det britiske flyvåpen kastet 10.000 tonn bomber over Tyskland, derav 4.000 i de siste 10 dagene. Ved flyangrepene på Torino er 70 fabrikker utslettet. Under flyangrepene har britene mistet 70 jagere og skutt ned 655 fly. Tyskerne har nå halvdel av jagerstyrken sin stasjonert i vest. 1/4 er ved østfronten, og resten er fordelt over de øvrige fronter. Siden frammarsjen ved el Alamein har britene tapt 345 fly og skutt ned 1075. Malta har skutt ned 743 fly og tapt 342.

Mandag skjøt to norske fly ned to tyske over Ionalen. Britiske fly la miner i fiendtlige farvann. 2 fly gikk tapt. 3 tyske fly ble skutt ned over England. 1 tysk fly prøvde å ta seg fram-over til London, men ble tvunget vekk. Natt til tirsdag angrep sterke styrker britiske bombefly Nürnberg. 7 britiske fly gikk tapt. 1 tysk fly ble skutt ned. Under andre operasjoner over vest-Tyskland støtte britiske fly på en flyeskadre. 15 tyske fly ble skutt ned. 7 britiske fly gikk tapt. Natt til onsdag var München utsatt for et voldsomt angrep av britiske bombefly. 11 fly savnes. Samtidig ble nord- og vest-Tyskland angrepet. Det var det 13. døgn for storangrep på Tyskland. 5 tyske fly ble skutt ned over England. Natt til fredag angrep britiske fly vest- og nord-Tyskland. Stuttgart var hovedmålet. Det ble konstatert store skader. 11 britiske fly gikk tapt. Same døgn ble 11 tyske fly skutt ned over England. Norske fly skjøt ned 5, skadet 1 og sannsynligvis også 4 andre. Ingen norske fly gikk tapt. Rouen har vært utsatt for et voldsomt angrep av amerikanske fly. Ennå onsdag brente det i St. Nizaire. Tyskerne har evakuert ubåthavnen og vil også la flere andre viktige Atlanterhavsbyer evakuere.

Østfronten:

Uken som gikk har brakt russerne tilbakegang i sør og framgang i nord og på midtfronten. Ved Ilmensjøen fortsetter de hårde kampene med russisk framgang. Mandag ble det meldt at det viktige punktet Syvtjevskaja på vestsiden av Ilmensjøen er erobret. Tirsdag kom melding om at byen Tjitsjevskaja er tatt av russerne. 8.000 tyskere falt, og der ble tatt mange fanger og mye materiell. Vest for Igow ble en hel tysk avdeling utryddet. Det har lyktes russerne å komme over Lowatelven. 30 km. s.ø. for Vjasma er byen Tumanovo erobret. Videre er nord

for Vjasma byene Vjeli og Isakowo erobret. I Vjasma ble det tatt mye materiell, og den russiske frammarsjen fortsetter. Tyskerne trekker seg ikke frivillig tilbake som de vil'gi det utseende av. De russiske erobringene er foretatt etter hårde kamper. Det er omfattende gueriljekamper ved Vitabsk. Ved Orel er det fortsatt hårde kamper. På den russiske sørfront har vårbøløyten bevirket et tydelig tilbakeslag. Russerne har måttet oppgi 8 byer, bl.a. Krematorskaia og Krasnoameisk. Der er svære kamper ved Charkow, og tyskerne setter mye inn på å gjenerobre denne byen. 25 divisjoner, dvs. 12 infanteridivisjoner og 13 panserdivisjoner, deltar fra tysk side. Russerne har slått angrepene tilbake med store tyske tap. De har satt nye folk inn i kampen om byen. Slaget øker i styrke. Til fredag var det lykket russerne å tilbakevise alle tyske forsøk på å komme over Donetz. Også vest for Rostow er tyskerne slått tilbake. Til onsdag hadde de tyske angrepene kostet dem 20.000 falne, 195 fly, 650 tanks og 1.500 lastebiler.

Midtøsten:

Etter sitt mislykte framstøt mot den 8. arme forrige helg måtte Rommel trekke seg tilbake. Tyskerne tapte 50 tanks. Det tyske tilbaketog fortsetter mot oasen Haluf. Den 8. arme har ellers på den tunisiske sørfront gjennomført en omfattende bombing av Marethlinjen. Franske styrker har erobret byen Tozeur. I midt-Tunis har de allierte erobret Metlaoui, som det noen dager var voldsomme kamper omkring. Fredag ble det meldt om utstrakt patruljevirkosomhet på ~~xxx~~ midtfronten. I nordområdet prøvde tyskerne seg i begynnelsen av uken med et framstøt mot Tannera, men ble vist tilbake. Over 200 fanger ble tatt. I dette avsnittet har tyskerne mistet 120 tanks. 3 tyske angrep senere på nordfronten ble samtlige tilbakevist av den 1. arme med tyske tap. Engelske militærkronikører betegner stillingen i Tunis som meget gunstig. Det er muligheter for at landet kan bli skåret å to, og stillingen for aksetroppene i sør vil da bli meget prekær. Forsvrig er flyplassen ved Tunis og andre mål angrepet. Allierte fly har bombet Paërmo og Agregento. Under flyaktiviteten i Tunisområdet mandag skjøt britene ned 17 aksfly og skadet 2. En britisk flyeskadde observerte i Middelhavet en fiendtlig konvoi og gikk straks til angrep. 2 skip ble senket, 2 satt i brann og forlatt i synkeferdig tilstand. Ingen britiske fly gikk tapt.

I få ord:

I Kanalen angrep britiske motortorpedobåter en konvoi ved den hollandske kyst og senket 1 lastebåt, 1 konvoifartøy og 1 mindre lastebåt.

3 franskmenn, 8 polakker og 17 nordmenn er dekoreert for tapper innsats i Nordatlanteren.

I Lyon er 29 tyske soldater drept ved håndgranatkasting mot deres boliger. Der er tatt mange gisler. I Paris er det gjort flere angrep mot bygninger som tyskerne bor i.

7 polske landsbyer er rasert som represalær for sabotasje.

Sumner Wells mottok mandag i Amerika utenriksminister Trygve Lie til konferanse.

Tyske militære kjenner ikke til at tyske fly har bombet "Tronsvund". - Det er meldt om 6 nye ~~meddel~~ blant tellerågsfolkene som ble sendt til Tyskland.

Nyheterne lørdag og søndag.

Essen ble angrepet av britiske bombefly natt til lørdag. Dette angrepet var ennå kraftigere enn det forrige. Særlig gikk det utover Kruppverkene. Flyfoto fra det forrige angrep viste at halvdelen av fabrikkene var ødelagt. Denne gangen ble resten ødelagt. 23 fly gikk tapt. Natt til søndag ble det lagt ut miner i fiendtlige farvann. 3 fly savnes. Lørdag var det 25 tyske fly over England. 1 fly ble skutt ned. Søndag var 6 tyske fly over England. 3 ble skutt ned.

På samtlige fronter i Tunis blir det bare meldt om patruljevirkosomhet. Montgomery uttalte i den britiske kringkasting at det nå blir truffet store forberedelser til det endelige store slag i Afrika. Lørdag ble dokkene i Tunis angrepet av britiske fly. 11 tyske fly ble ødelagt. 3 britiske fly savnes. Søndag ble 4 tyske fly skutt ned over Tunisområdet. 1 britisk fly savnes. Fly fra Malta har bombet og senket 2 tankbåter utenfor Sicilia. Ingen fly gikk tapt.

Masseangrepene mot Charkow fortsetter. Kampene må nå sies å være på det høyeste. Hittil er alle angrep mot byen avvist. Angrepene blir vesentlig rettet fra vest og sør. Et enkelt angrep fra nord ble hurtig slått tilbake. Tyskerne setter stadig nye uthvilte styrker inn i kampen. De setter også store flystyrker inn. 46 tyske tanks ble ødelagt lørdag. På midtfronten fortsetter den russiske framgang. Ved Vjasna falt 9.000 tyskere. Fra Vjasna rykker russerne fram både vest og sør for byen. I sør er 8 landsbyer inntatt. Smolensk er nå truet, likeens Brjansk lengre sør, nordvest for Orel. I en oversikt over tyskernes framfart i Russland ble opplyst at i Rostov er 18-20.000 sivilpersoner drept ved terror. En stor del av kulturmnesmerkene og de større bygge er ødelagt, deriblant rådhuset. I Vjasna er forholdene de samme, bl.a. ble sivile jaget inn i en kirkel som var underminert.

Ved Savojeva i Jugoslavia raser heftige kamper mellom aksetroppene og jugoslaviske friskarere. Disse har påført akse store tap og tatt store lagre av våpen som bytte.

Av tyske admiraler som er avskjediget nevnes Carles Bshn og Dentz. I alt er 7 admiraler avskjediget og delvis erstattet med nye folk.

Minesveiperen "Harstad" er gått tapt i kamp.

I Stavanger er det stor avgang av NS-medlemmer og stor splid. Propagandaleder Eckhoff er gått av.

På Lærdalsøyren er det opprettet fangeleirer for tyske desertører.

Quisling truet i sitt siste opprop med grunnlovens paragraf 25. Denne lyder: "Kongen har høyeste befaling over rikets land og sjømakt. Den må ikke forsøkes eller forminskes uten Stortingets samtykke. Den må ikke overlates i fremmede maktens tjeneste, og ingen fremmede maktens krigsfolk, unntatt hjelpetropper mot fiendtlig overfall må inndras i riket uten Stortingets samtykke. Landvernet og de øvrige tropper som ikke til linjetroppene kan henregnes må aldri, uten Stortingets samtykke, brukes utenfor rikets grenser." I paragraf 26, første ledd, står videre: "Kongen har rett til å sammenkalle tropper, begynne krig til landets forsvar og slutte fred, inngå og oppheve forbund, sende og motta gesandter." Klarere kunne ikke Quisling ha sagt at de ungdommer som dro vestover gjorde sin plikt mot landets lover, de som dro østover har stemplet seg selv.